

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobce: **Ing. J. Č.**, narozený X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Martinem Krumichem
sídlem Politických vězňů 427, 280 02 Kolín

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 10. 2019, č. j. RN-X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 4. 10. 2019, č. j. RN-X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce, JUDr. Martina Krumicha, na náhradu nákladů řízení částku 6 288,56 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) odeslanou dne 15. 12. 2019 domáhá zrušení rozhodnutí žalované označeného shora (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 31. 5. 2019, č. j. R-X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jehož zrušení se žalobce ostatně domáhá rovněž. Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 244/2019 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) zamítla žádost žalobce ze dne 14. 2. 2019 o přiznání invalidního důchodu, a to na základě závěrů posudku Pražské správy sociálního zabezpečení (dále jen „PSSZ“) ze dne 7. 5. 2019, podle nějž jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %.

2. Žalobce namítal, že nebyl úplně zjištěn skutkový stav věci, jelikož posudková lékařka žalované v posudku ze dne 24. 9. 2019 opomenula uvést, že z lékařských zpráv ze dne 31. 5. 2019 a dne 27. 6. 2019 vyplývá, že má žalobce poruchu kontinence stolice (resp. sklon k inkontinenci), což způsobilo nesprávný závěr, že žalobce není invalidní, neboť jeho pracovní schopnost poklesla toliko o 30 % podle položky 6b oddílu C kapitoly XI přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Žalobce má za to, že došlo k nesprávné aplikaci právních předpisů, neboť jeho postižení mělo být správně podřazeno pod položku 8 (inkontinence stolice) oddílu C kapitoly XI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, ke které se váže míra poklesu pracovní schopnosti 70 %. Žalobce popsal, že jsou jeho příznaky syndromu dráždivého střeva od roku 2017 silnější a trvalé, snižují jeho celkovou výkonnost. Žalobce pociťuje únavu, slabost, vyčerpání, je často neschopný koncentrace. Trpí na průjemovou stolicí s nutkavým vyprazdňováním, obtíže má vždy po příjmu potravy a při chůzi či zátěži. Po náhlém pocitu potřeby defekace musí okamžitě vyhledat toaletu, jinak dojde k inkontinenci stolice. Nadto má žalobce pocit vlhkého konečníku, hlenový výtok a občas krvácí. Vzhledem k těmto potížím musí být žalobce v bezprostředním dosahu toalety a sanitárního zařízení, neboť je nezbytná jeho následná hygiena. Takové prostředí má pouze doma, přesto celý den používá inkontinenční pomůcky. Při dodržení všech jemu stanovených opatření je velice omezeně schopen samostatné pohyblivosti i mimo domov. Inkontinence stolice má negativní dopad na kvalitu jeho života – žalobce má stres z ponížení, a proto nedobrovolně vyhledává samotu, čímž se izoluje; je omezen v běžných denních činnostech (jde o domácí i sportovní aktivity, cestování dopravními prostředky, pohyb po neznámých místech); žalobce je neschopen vykonávat původní zaměstnání (je bývalým hasičem a funkcionářem v oblasti požární ochrany), nepodařilo se pro něho najít ani jiné vhodné zaměstnání (kde by mohl využít dosaženého vzdělání a zkušeností) prostřednictvím Úřadu práce České republiky. Žalobce se na postižení neadaptoval a jeho postižení není ani stabilizované, přičemž inkontinenci stolice potvrzuje i lékařská zpráva ze dne 6. 11. 2019, kterou žalobce mj. navrhuje k důkazu.
3. Žalovaná ponechala rozhodnutí ve věci na úvaze soudu s tím, že ve svém rozhodnutí vycházela z posudku, který nenasvědčoval tomu, že by žalobce byl invalidní. Posouzení zdravotního stavu žalobce bylo provedeno objektivně na základě dostatečné zdravotnické dokumentace včetně lékařských zpráv doložených žalobcem v námitkovém řízení. S ohledem na námitky žalobce žalovaná navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 111/2019 Sb. (dále jen „organizační zákon“).
4. V průběhu jednání, jež byl soud povinen nařídit, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem posudkové komise MPSV v Praze, účastníci řízení setrvali na svých procesních stanoviscích. Žalobce se dovolával zejména závěrů pro něj příznivého posudku posudkové komise MPSV. Žalobce nadto navrhl z procesní opatrnosti ještě doplnit dokazování znaleckým posudkem k posouzení zdravotního stavu žalobce, soud však tento důkazní návrh zamítl jako nadbytečný.
5. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 14. 2. 2019 byla se žalobcem na PSSZ sepsána žádost o přiznání invalidního důchodu od data vzniku nároku podmíněná dlouhodobě

nepříznivým zdravotním stavem. Posudkový lékař PSSZ v posudku ze dne 7. 5. 2019 v nepřítomnosti žalobce na základě zdravotnické dokumentace ošetřující lékařky, lékařských zpráv z oboru gastroenterologie, neurologie a interního lékařství z let 2018 – 2019, jakož i dalších z let 2014 – 2017 a dále na základě profesního dotazníku a písemného vyjádření žalobce a fotodokumentace použité toalety dospěl k závěru, že pracovní schopnost žalobce trvale poklesla o 10 % v důsledku postižení, které zhodnotil podle položky 6a (divertikulární postižení tračníku, syndrom dráždivého střeva, jiné funkční střevní poruchy – s lehkými potížemi) oddílu C kapitoly XI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž tuto hodnotu dále zvýšil o 10 procentních bodů vzhledem k mnoha dalším postižením podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce tak posudkový lékař PSSZ stanovil syndrom dráždivého tračníku s urgentními průjemovými stolicemi a onemocněním tlustého střeva. Toto postižení ohodnotil jako lehké, projevující se nepravidelnou stolicí několikrát denně, nadýmáním, bolestmi břicha a snížením celkové výkonnosti. Žalobce však neztratil na hmotnosti ani nemá anemii, čímž postižení nesnížilo stav jeho výživy.

6. S odkazem na závěr posudku posudkového lékaře PSSZ žalovaná vydala prvostupňové rozhodnutí ze dne 31. 5. 2019, jímž zamítla žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu s odůvodněním, že jeho pracovní schopnost poklesla z důvodu nepříznivého zdravotního stavu toliko o 20 %, a proto není invalidní. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je totiž pojištěnec invalidní, teprve jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
7. Žalobce toto rozhodnutí napadl včas námitkami, v nichž uvedl, že s prvostupňovým rozhodnutím nesouhlasí. Žalobce podrobně popsal své potíže a zdůraznil, že zdravotní postižení, jímž trpí, je třeba klasifikovat buď podle položky 6b oddílu C kapitoly XI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, nebo dokonce podle položky 8 tamtéž. Měl za to, že s ohledem na další obtíže splňuje podmínky i pro aplikaci § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Svá tvrzení žalobce podpořil řadou lékařských zpráv, a to včetně nejaktuálnějších ze dne 31. 5. 2019 a dne 27. 6. 2019, popisem omezení vyvolaných onemocněním i další fotodokumentací použité toalety.
8. Posudková lékařka žalované v nepřítomnosti žalobce zpracovala posudek ze dne 24. 9. 2019, v němž i s přihlédnutím k nově předloženým lékařským zprávám ze dne 31. 5. 2019 z oboru interního lékařství a ze dne 27. 6. 2019 z oboru endoskopie uzavřela, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je divertikulóza sigmatu (onemocnění tlustého střeva) se syndromem dráždivého tračníku (s častějšími urgentními průjemovými stolicemi, bez snížení stavu výživy), což odpovídá zdravotnímu postižení podle položky 6b (divertikulární postižení tračníku, syndrom dráždivého střeva, jiné funkční střevní poruchy: se silnějšími trvalými symptomy, s průjmy, spasty několikrát denně, se snížením stavu výživy, anemií, snížením celkové výkonnosti) oddílu C kapitoly XI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce byla stanovena vzhledem k dalším souběžným chorobám ve výši 30 %. Posudková lékařka žalované tak konstatovala, že onemocnění žalobce neodpovídá žádnému stupni invalidity. Žalobce však může požádat o přiznání statusu osoby zdravotně znevýhodněné, přičemž je povinností pracovnělékařských služeb zabývat se otázkou možného pracovního uplatnění žalobce.

9. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 4. 10. 2019, jež žalobce převzal dne 18. 10. 2019, námitky zamítla a v odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že s ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti toliko o 30 % nejsou splněny podmínky pro přiznání invalidity ani prvního stupně.
10. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně a (vzhledem ke skutečnosti, že žalobce se dlouhodobě zdržuje v K. – S., což dokládá i průběh doručování ve správním řízení) i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.
11. Soud s ohledem na argumentaci žalobce provedl důkaz posudkem Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 29. 7. 2020. Žalobce nebyl jednání posudkové komise přítomen, neboť se ze zdravotních důvodů písemně omluvil, přičemž zdravotní dokumentace byla pro posouzení zdravotního stavu žalobce i v jeho nepřítomnosti dostatečná. Posudková komise po rozboru všech lékařských zpráv včetně těch přiložených k žalobě (posudková komise konkrétně detailně popsala odborné lékařské nálezy ze dne 31. 5. 2019, 27. 6. 2019, jakož i ze dne 6. 11. 2019 z oboru endoskopie – jde o lékařskou zprávu vydanou po dni vydání napadeného rozhodnutí, kterou žalobce připojil k žalobě a navrhl k důkazu) uzavřela na rozdíl od předchozích posudkových lékařů, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je fekální inkontinence, a to za přispění syndromu dráždivého tračníku s divertikulózou sigmatu (esovitě kličky tlustého střeva) a hiátové hernie (jícnové kýly). Jedná se proto o postižení ve smyslu položky 8 (inkontinence stolice) oddílu C kapitoly XI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, nikoli podle položky 6a či 6b tamtéž. Posudková komise stanovila pokles pracovní schopnosti v důsledku tohoto postižení ve vyhláškou stanovené výši 70 %, což odpovídá již invaliditě třetího stupně. Posudková komise dále neuplatnila § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity, jelikož ostatní doprovodná zdravotní postižení žalobce neshledala posudkově významná (ta byla kontinuálně léčena). Poněvadž nelze vyloučit zhoršení zdravotního stavu žalobce, pokud by vykonával dosavadní výdělečnou činnost (protipožární technik), nelze podle posudkové komise konstatovat, že by byl žalobce na postižení adaptován. Platnost posudku tak byla stanovena natrvalo, za den vzniku invalidity pak byl určen den 27. 6. 2019, kdy byl žalobce vyšetřen v endoskopickém centru.
12. Posudková komise shrnula, že se u žalobce nepravidelné urgentní průjemové stolice i přes dodržování dietních režimových opatření a farmakoterapii ustálily na počtu 5-6 denně, zejména po ránu a po jídle, žalobcova hmotnost tím neklesala. Žalobce trpí i nedobrovolným únikem stolice v případech, kdy okamžitě nevyhledá toaletu při pocitu náhlé potřeby. Inkontinence stolice coby těžké funkční zdravotní postižení podstatně ovlivňuje život žalobce v rovině společenské, sportovní i pracovní, neboť jeho aktivní pohyb je limitován diskomfortem – dyspeptickým (např. tlak v břiše, plnost po jídle, říhání, nadýmání) a defekačním. Jedná se přitom o takový sociální problém, který vede k izolaci žalobce.
13. Soud po zvážení protichůdných posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobce dospěl k závěru, že jako nejpřesvědčivější, logický a vycházející z úplných podkladů lze hodnotit posudek posudkové komise MPSV v Praze. Posudková lékařka žalované, a tím též žalovaná v napadeném rozhodnutí, totiž nezohlednily, že žalobce trpí inkontinencí stolice ve smyslu položky 8 oddílu C kapitoly XI přílohy k

vyhláše o posuzování invalidity, ačkoliv to žalobce namítal a v rámci možností i dokládal, resp. se s touto námitkou nijak nevypořádaly. Jak vyplynulo z doplněného dokazování v řízení před soudem (i pokud jde o lékařskou zprávu ze dne 6. 11. 2019, jejíž zhodnocení provedla posudková komise nadaná k tomu potřebnou odborností), žalovaná v napadeném rozhodnutí nesprávně vyhodnotila, resp. nesprávně zvolila rozhodnou příčinu poklesu pracovní schopnosti, neboť podcenila opakovanou zmínku o inkontinenci stolice v dostupných lékařských zprávách a dopad tohoto projevu onemocnění žalobce na jeho uplatnitelnost v pracovním, ale i sociálním prostředí.

14. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).
15. Soud nicméně musí upozornit na to, že žalobce nemá právní nárok na zrušení prvostupňového rozhodnutí, čehož se nicméně také žalobou domáhal. Na rozdíl od § 78 odst. 1 s. ř. s., které v případě důvodnosti žaloby stanoví povinnost soudu napadené rozhodnutí zrušit, totiž § 78 odst. 3 s. ř. s. svěřuje posouzení důvodů pro zrušení prvostupňového rozhodnutí soudu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 1 As 60/2006-106). Soud se přitom musel omezit pouze na zrušení napadeného rozhodnutí, neboť jednak lze zjištěnou vadu řízení odstranit v řízení o námitkách a jednak by s ohledem na ustanovení § 88 odst. 8 organizačního zákona, které vylučuje užití § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, nebylo přípustné zrušit prvostupňové rozhodnutí žalované (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2009, č. j. 1 Aps 2/2008-76).
16. Soud pro úplnost též podotýká, že nerozhodoval o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků, neboť to bylo nadbytečné v řízení, jež je ze zákona osvobozeno od soudních poplatků, v němž žalované nemůže být přiznán nárok na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 2 s. ř. s.) a v němž soud neshledal ani důvod pro zadání znaleckého posudku, s nímž by mohla být spojena povinnost náhrady nákladů státu.
17. V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 29. 7. 2020, jakož i lékařskou zprávu ze dne 6. 11. 2019, o kterou se posudek rovněž opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
18. Soud neprováděl žalobcem v žalobě navrhovaný důkaz těmi listinami, které se staly (jsou) součástí správního spisu (napadené rozhodnutí, posudek o invaliditě ze dne 24. 9. 2019, spis PSSZ včetně zdravotní dokumentace a lékařských zpráv ze dne 31. 5. 2019 a 27. 6. 2019), neboť z nich soud bez dalšího vychází (správní spis není předmětem dokazování). Konečně soud pro nadbytečnost neprovedl důkaz ani potvrzením Úřadu práce České republiky ze dne 31. 10. 2019, jelikož ze správního spisu je seznatelné, že žalobce byl od roku 2017 veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, a navíc otázka získané doby pojištění není předmětem sporu.
19. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, přiznal soud náhradu nákladů řízení v celkové částce 6 288,56 Kč. Tuto částku tvoří odměna za tři úkony právní služby po 1 000 Kč [příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby a účast na jednání soudu v trvání do dvou hodin – § 7 bod 3, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za

poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) spolu se třemi paušálními částkami jako náhradou hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 téže vyhlášky, náhradou za promeškaný čas 5 půlhodin á 100 Kč dle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu, cestovným dle § 13 odst. 5 advokátního tarifu, § 157 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, a §§ 1 a 4 vyhlášky č. 358/2019 Sb. (cesta na jednání soudu) z cestovného ve výši 797,16 Kč odpovídajícího náhradě jízdních výdajů na trase mezi sídlem zástupce žalobce a sídlem soudu (Kolín-Praha) a zpět osobním automobilem Škoda Superb při vzdálenosti tam a zpět celkem 134 km, spotřebě v kombinovaném provozu 5,5 l motorové nafty na 100 km, sazbě základní náhrady 4,20 Kč/km a průměrné ceně paliva 31,80 Kč/l a konečně náhradou za 21 % DPH dle § 57 odst. 2 s. ř. s. z předchozích položek ve výši 1 091,41 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaná povinna uhradit podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, užitého na základě § 64 s. ř. s., k rukám zástupce žalobce, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 19. října 2020

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce